

נודע בא לרוב בלא מלת את, וכשבא בו מלת את הוא נדרש.

ראה באיה"ש תרי"ב, ובמלבי"ם ויקרא י"ד סי' קי"ב, זמובא בס' הכרמל אות את דמ"ט ע"ב, שכתב, מלת את המורה על הפעול לפעמים יחסר, ונראה כי בכ"מ שהפעול נודע ע"י אחד מאופני ההודעה, כגון בה"א הידיעה, או ע"י כינוי, או שהפעול הוא שם העצם, יבוא מלת את לרוב, ובמקום שאין הפעול נודע בא לרוב בלא מלת את וכשבא בו מלת את הוא נדרש, וכן כשהפעול נודע ולא בא מלת את יש בו טעם מדרכי הדרוש, כ"ש בכ"מ "יכבס בגדיו", לבד בבית המנוגע אמר "יכבס את בגדיו", והטעם מפני שכיבוס בגדים שבכ"מ אינו דוקא בגדים שלובש רק כל בגדים סתם שנוגע בהם והכינוי "בגדיו" אינו בדוקא לכן חסר מלת את, אבל בבית המנוגע דוקא בגדיו שלובש בהם לא יטמאו עד שישתא כדי אכילת פרס, אבל בגדים שעליו מטמאים מיד, וכן במצורע עיקרו מדבר שיכבס בגדיו למחרה, והיינו, בגדיו שלובש בהם, והכינוי בגדיו הוא בדוקא לכן כתיב את בגדיו, וכמו כן במקום שראוי שיבא מלת את והוא חסר יש בו דרוש, כמו בסמיכה שבכ"מ כתיב "וסמך את ידו" לבד ג' פעמים בעולה, בשלמי בקר, בחטאת נשיא, כתיב בלא מלת את, ומזה דרשו חז"ל בספרא ג' דרשות למעט, יד בנו, יד עבדו, יד שליו, כי בכ"מ שכתוב את ידו הוא הפעול, ואי אפשר למעט שלוחו דשלוחו כמותו בכל התורה, אבל כשאומר וסמך ידו בלא את נוכל לפרש כאילו כתיב וסמך בידו, וגם יש לפרש שידו הוא הנושא הסומך, (כי מצינו יד בלשון זכר כו') "ידו יסמוך", וזה כשאומר וסמך "בידו" או ידו בעצמו ולא ע"י אחר, שכן בכ"מ דכתיב בידו ממעט שליח כמו בגט וגניבה, על חצרו שהוא מטעם שלוחו, משום דכתיב גביהם בידו בידיה, ואמרו אין

לי אלא ידה מנין לרבות גנה כו', וראה איה"ש כלל תרי"ג, ויקרא א' סימן כ"ה, ע"י הכתב והקבלה ע"ש.

סימן ה. את, מלה זו לא נאמר אלא על דבר הניכר.

ראה בס' נאות יעקב מע' את שכתב, את כ' הקודמין ז"ל דמלת את לא נאמר אלא על דבר הניכר, ולכן במדבר שראו ישראל כל עוף אז נאמר זאת העזניה, משא"כ במשנה תורה שכבר היו בישוב לא נאמר את מ"כ ע"ש.

סימן ו. אין לדמות את שהוא בסגול לאת שהוא בצירי.

ראה בעלה תל תלפיות שנת תרע"ז מחברת כ"ד מכתב י"ג דף ק"ס כ' הה"ג מזה"ר אהרן גוטמאן ז"ל בדף פ"ט וזה לשונו, דאין לדמות את שהוא בסגול לאת שהוא בצירי, ובוה מיישב קו' תוס' במדבר ו' ד"ה ור"ש, ע"י מגדול עוז בפ"ד מהל' עכו"ם ה"ו, ולפ"ז ק' על ספרי בזה כמו שהק' תוס' שם בבכורות ובתי' של הגאון נ"י בקול הרמה והפרשה דכאן מתורץ גם הספרי הזה, וע"י במלא הרועים ח"ב את א' את אי דרשינן ע"ש, וע"ע סי' ז' ה) בדברי הפרדס יוסף ש"ש וצרפו לכאן.

סימן ז. את, אתא ופטיק.

(א) ראה מגילה ב' ע"ב אתא את ופטיק, ובבב"ק ס"ה ע"ב את פסקי קרא, וע"ז נ"ב ע"א את הפטיק הענין, ע"ש כל הענין והלשונות, וכבר הארכתי בכללן בספרי ח"ג מדף מ"ג והלאה בס' י"א ערך או לחלק היכא דאתי את ופטיק, ע"ש בארוכה גדולה, וכאן אקצר, ויען כי כאן מקומו העקרי אביא כאן איזה ענינים להשלים את הכלל כלל, ומג' מקומות הנ"ל משמע, דדוקא אם מלת